

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

postmottak@nfd.dep.no

Vår ref. 2010/1946-45	Deres ref.	Saksbehandler Odd-Børge Pedersen	Direkte innvalg 78 40 25 61	Dato 21.11.2016
---------------------------------	-------------------	--	---------------------------------------	---------------------------

Svar høring pliktkommisjonens rapport

Saksprotokoll i Kommunestyret - 10.11.2016

Behandling

Reidar Johansen fremmet på vegne av SV følgende tilleggsforslag i punkt 3:
som består av ...fiskarorganisasjonene... arbeidstaker

Votering:

SV's tillegg ble enstemmig vedtatt.
Som innstillingen med endring – enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Kommunestyret vedtar hele rådmannens vurdering som høringssvar til saken
2. Kommunestyret kan ikke stille seg bak noen av forslagene som er foreslått av kommisjonen og ber om at saken utsettes på grunn av at sakens kompleksitet og en ensidig fremstilling av utredningen.
3. Kommunestyret ber om at det settes ned en kommisjon som består av fiskarorganisasjonene arbeidstakerorganisasjoner/tillitsmannsapparat, landindustri, offentlige myndigheter og de berørte kommuner for å belyse saken også ifra et landindustri- og samfunnsperspektiv.
4. Kommunestyret ber om at det i etterkant av punkt 3. igangsettes en konsekvensutredning av saken der hensyn blir veid opp mot hverandre, og konsekvensene av et eventuelt skifte avforvaltningsregime blir behørig belyst.

Rådmannens vurdering

Hammerfest kommune er tilfreds med at ekspertgruppen har konkludert med at de rederne som var underlagt konsesjonsplikt har brutt konsesjonsvilkårene og har gjennomført dette konsekvent over så lang tid, at konsesjonsbrudd nå er blitt den nye normalen. Ekspertgruppen sier videre at pliktene er uthulet over tid slik at det knapt finnes bindinger igjen. Dette er noe

Postadresse
Hammerfest kommune
Postboks 1224, 9616 Hammerfest
E-post: postmottak@hammerfest.kommune.no

Besøksadresse
Sjøgata 5-7
www.hammerfest.no

Telefon
78 40 20 00
Telefaks
78 40 25 17

Bank
7592.05.00080
Org.nr
964 830 533

Hammerfestsamfunnet har hevdet i årevis, men dette har blitt konsekvent tilbakevist av både tilsynsmyndighetene og Havfisk ASA.

Ekspertkomisjonens konkluderer videre med at det er pliktene det må være noe feil med, og man foreslår derfor å avvikle hele systemet. Dette mot en «gjenytelse» til hele kysten i form av forkortning av kvotene til Havfisk ASA. Man ser videre for seg å auksjonere bort denne forkortelsen av kvotene til fiskeindustri som da kan selge denne kvoten videre til fiskerne.

Overskuddet av auksjonen skal innbetales til et nordnorsk næringsfond som skal fordele overskuddet til samfunn der man tradisjonelt har hatt fiskeindustri i Nord-Norge.

Ekspertgruppen foreslår altså å ta kvoter fra Havfisk ASA, der Havfisk ikke har overholdt pliktene, auksjonere bort fisken og fordele overskuddet av auksjonen på resten av kysten. Utfallet blir at grunnlaget for å drive fiskeforedling blir ytterligere svekket i Hammerfest og andre kommuner med pliktsystem. I disse kommunene har landindustrien vært systematisk nedprioritert og nedskalert i lang tid, og vil derfor ikke ha ressurser til å være med i en budrunde om råstoff. Fiskeindustrien i Hammerfest er antagelig det mest groteske eksemplet på en ønsket, styrt avvikling med sentral velsignelse. Også Melbu, Kjøllefjord, Mehamn og Vardø er i lignende situasjoner.

Når det gjelder avvikling av pliktsystemet så sier ekspertgruppen i realiteten at:

1. hvis man bryter fartsgrensen på en vei gang etter gang, så er det fartsgrensen det er noe feil med og man må oppheve denne, eller
2. hvis man bare er konsekvent og unndrar skatt lenge nok så er det skattesystemet det er feil med, og man må derfor avvikle dette.

Hammerfest kommune er ganske trygg på at ekspertgruppens intensjon med arbeidet, ikke er overnevnte eksempler og da er spørsmålet hvor er logikken i forhold til pliktsystemet. Man erkjenner at man over tid har latt brudd på vilkår passere uten noen form for reaksjon, og at de samfunn som var tilgodesett historisk, nedbygges til å bli parenteser i fiskerinæringen slik for eksempel Hammerfest nå er i ferd med å bli. Hammerfest hadde 9 trålkonsesjoner og en ny og moderne fiskeforedlingsbedrift sto ferdig året etter Akers oppkjøp. Status i dag er at Hammerfest har de 2 eldste trålerne i konsernet og aktiviteten er flyttet fra den moderne fabrikken til et betydelig mindre fiskemottak der trålerne ikke kommer seg til kai for å levere fangsten. Dette er hva Hammerfestsamfunnet har igjen etter Akers/Havfisk ASAs forretningsdrift her, og det er vel ingen lenger som tror at dette er tilfeldig.

Ekspertgruppen vil altså at de som har brutt pliktene premieres i forhold til å få frigitt kvoterettigheter kjøpt på billigsalg nordover kysten, mot en avkortning på 15-25 % av kvotene. *Kvoter som ble «gitt» selskapene av samfunnet for å opprettholde bosetning og aktivitet på kysten.*

Med bakgrunn i Havfisk ASA sin totalkvoteandel skal disse 15- 25 % tilsvare 8-10 000 tonn. Så er det slik at Havfisk ASA har oppfylt, ja sågar overoppfylt pliktene, der de 2 største av selskapets kvoteenheter er samlet, i Båtsfjord og i Stamsund. Dette skulle tilsi at det ikke er grunnlag for staten å kreve at denne kvoten inngår i totalen. Hammerfest kommune antar derfor at disse kvotene går til fratrekk før 15-25 % av kvotene eventuelt inndras. Etter at denne øvelsen er utført sitter Havfisk igjen med en inndratt kvote som er mye mindre enn 8-10 000 tonn, kanskje ned mot 1-3000 tonn.

Hammerfest kommune er av den oppfatning at ekspertgruppen prøver i størst mulig grad å beskytte rederne/sjøsidene på bekostning av de lokalsamfunnene som er hardest rammet gjennom år, der omgåelse av pliktene har ført til en nær sakt rasering av fiskeindustrien. Det som også er verd å merke seg er at nær sagt alle tilpasninger som er tillagt pliktene i ettertid har fremkommet som en følge av redernes krav om bedre og bedre rammevilkår.

Ekspertgruppen fremlegger rapporten på en måte som på mange vis fremstiller rederne som den lidende part og derfor må pliktene avvikles, j.fr avviklingsforslagene i rapporten. Hammerfest

kommune mener at dette, i beste fall er en søkt fremstilling og i verste fall kan det ligne på et bestillingsverk.

Avslutningsvis baserer alle modeller og scenarier seg på hvilke verdier man putter inn i dem. Ekspertgruppen har valgt en ensidig bedriftsøkonomisk tilnærming med fokus på sjøsidens inntektspotensial som utgangspunkt for problemstillingen, dette j.fr prising av tilgang på kvoter som er ervervet nærmest gratis, og man bruker pliktene som et uønsket onde som det er en kostnad forbundet med å bli kvitt.

Hammerfest kommune kan ikke få understreket nok at pliktene ikke er et valgbart onde man kan kreve å få kjøpt seg bort fra, slik ekspertgruppen foreslår. De er en samfunnskontrakt som er selve grunnlaget for å komme i posisjon til å få kvoter. At enkelte kommuner gjennom politiske prosesser har valgt å selge seg ut av denne kontrakten fordi man, av forskjellige årsaker, trenger kapitalinnskudd til kommunekassen, er en helt legitim transaksjon mellom to aktører. Dette vil etter Hammerfest kommune oppfatning ikke gi grunnlag for presedens, slik ekspertgruppen foreslår.

Hammerfest kommune ser ikke at det fremkommer noe nytt i rapporten. Hvis forslagene blir vedtatt politisk vil dette kun medføre en legitimering av dagens praksis. En omlegging av system for kvoteanvendelse vil gi store samfunns- og næringsmessige effekter som ikke er belyst i rapporten. Med bakgrunn i de utfordringer og den langsiktige effekten av en eventuell endring slik kommisjonen foreslår, er det oppsiktsvekkende at kommisjonen ikke tar til ordet for å konsekvensutrede de forslagene man kommer med. I stedet sier kommisjonen at alle forslagene må gjennomføres for at disse skal ha effekt. Hammerfest kommune hadde ønsket at kommisjonen var litt mer nyansert og litt mindre skråsikker i sine konklusjoner.

Hammerfest kommune ønsker med bakgrunn i sakens kompleksitet og ensidige utredning, at saken utsettes slik at det kan utarbeides en konsekvensutredning (KU) av følgene, samlet sett, av de endringene kommisjonen foreslår.

Hammerfest kommune er av den oppfatning at rapporten og dens anbefalinger må være sjøsidens innspill til en samlet vurdering. Det må derfor også nedsettes en kommisjon som fokuserer på landindustriens- og det offentliges behov for å ha «lys i husene» langs kysten. Dette for å balansere det ensidige perspektivet som fremkommer i rapporten fra plikt-kommisjonen.

Ved all kontakt med avdelingen i denne sak, vennligst referer til saksnummer 2010/1946

Med hilsen

Odd-Børge Pedersen
næringssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor nødvendigvis ikke underskrift